

GDZIE ZNIKNEŁA ZIELEŃ Z DRZEW?

ANNA GŁADYSIAK-KALINOWSKA
BARBARA MARKIEWICZ
ELŻBIETA OSUCH

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania wychowania przedszkolnego

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – dr Anna Kienig
Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta - Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna - Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć:

Gdzie zniknęła zieleń z drzew?

Cele

Cel ogólny:

Poszerzanie wiedzy przyrodniczej; rozwijanie zainteresowania światem przyrody, uwrażliwienie na jej piękno.

Cele operacyjne

Dziecko:

- operując ciałem, gestem i ruchem oddaje treść usłyszanego opowiadania,
- potrafi podać przynajmniej dwie cechy charakteryzujące jesień,
- potrafi połączyć zdjęcie drzewa ze zdjęciem listka i zdjęciem owocu rosnącego na tym drzewie,
- łączy model wyrazu z ilustracją jego znaczenia,
- podejmuje próby szacowania i planowania według podanych kryteriów,
- przelicza obiekty w zakresie dziesięciu,
- wymienia przynajmniej dwa argumenty uzasadniające wybór.

Metody/Techniki/Formy pracy:

Rozmowa problemowa, sytuacyjna, zajęcia praktyczne, techniki dramy „etiuda pantomimiczna”; praca zbiorowa, grupowa, w parach, indywidualna.

Środki dydaktyczne:

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki relaksacyjnej, nagrania do odsłuchania w bazach – przygotowane przez rodziców.

Zastosowanie narzędzi ICT:

Kamera cyfrowa, laptopy, projektor i tablica interaktywna.

Opis przebiegu zajęć:

1. Nauczycielka prosi, aby dzieci przy dźwiękach muzyki płynnymi ruchami całego ciała opowiedziały przygodę listków (pantomima). Opowiada im o młodych listeczkach, które poznały się na drzewie i razem kołysały się na wietrze. Gdy urosły dawały cień dzieciom i całym rodzinom, a dotykając się, szumiały. W bardzo wietrzne dni chowały się za siebie, żeby wiatr ich nie oderwał od gałęzi, a gdy padał deszcz, wystawiały się do cudownej kąpeli. Gdy nadeszły chłodne dni, bardzo się trzęsły z zimna, były bardzo słabe i wolno się poruszały. Nagle powiał silny wiatr, zerwał je z drzewa, starały się nie wpaść do kałuży. Wiatr, kręcąc nimi w kółko, przywiał je w pobliże przedszkola. Gdy myślały, że jest tu bardzo obco i smutno, wybiegła z przedszkola wesółą gromadką dzieci i zaczęła zbierać liście. Uśmiechnięta dziewczynka podniosła je z trawnika i zachwycona ich kolorami włożyła je do wazonu, aby wszyscy mogli je podziwiać. Listki

były dumne, że się wszystkim podobają. **Ważne:** nauczycielka odczarowuje dzieci i zaprasza do tańca – dzieci tańczą wspólny „taniec radości”.

2. Nauczycielka prosi o przypomnienie: po czym poznajemy, że już jest jesień?

3. Przedstawienie dzieciom problemu: dlaczego jesienią jest coraz mniej zieleni na liściach?

4. Przydział zadań dla grup/baz:

- przyrodnicza: na stole są laptopy, mikroskopy, lupy, liście i owoce drzew (takie same, które są na przygotowanych zdjęciach); albumy i katalogi zawierające ilustracje polskich drzew, ich liści i owoców, białe kartony (tyle ile jest zdjęć drzew), pojedyncze zdjęcia drzew, liści i owoców oraz paski z narysowanymi pustymi „okienkami”/modelami nazw drzew.

Zadanie dla dzieci jest dobrać zdjęcia należące do tego samego drzewa (drzewo + liść + owoc) i przyklej ich jednym na kartonie.

- matematyczno-językowa: na stole stoi laptop z nagraniem przedstawiającym dwie różne drogi, wzdłuż których rosną drzewa liściaste (pokazowi towarzyszy lektor (głos rodzica), który opowiada o drzewach i krzewach, które dzieci oglądają – zadaniem dzieci jest zaplanowanie terenu wzdłuż drogi do przedszkola – posadzenie drzew (brązowe stożki) i pomiędzy nimi krzewów (zielone krążki). W czasie pracy dzieci przeliczają w języku polskim i angielskim.

- filmowa: na stole są telefony komórkowe – dzieci dokumentują pracę kolegów w pozostałych zespołach/bazach.

5. Podsumowaniem zajęć jest wspólne poszukiwanie odpowiedzi na pytanie problemowe: Dlaczego jesienią jest mniej zieleni na drzewach?

Jeżeli żadne dziecko nie zapamiętało z prezentacji prawidłowej odpowiedzi, nauczycielka wyjaśnia, że wielu naukowców chciało wiedzieć, dlaczego zieleni w liściach jest coraz mniej jesienią i po wielu badaniach stwierdzili, że zielony barwnik pojawia się w liściach, gdy słońce zaczyna coraz mocniej przygrzewać, czyli już późną wiosną. Najwięcej jest go latem. Gdy jesienią słabiej i krócej grzeje słońce, jest go coraz mniej, wtedy na liściach coraz bardziej widoczne są inne kolory. Aby drzewo nie traciło wody przez liście w zimie, długość dnia jest dla niego sygnałem, że powinno „pozbyć się” liści. Obserwujemy wtedy ich opadanie.

Może również powiedzieć dzieciom, że są miejsca na świecie, gdzie drzewa są zielone przez cały rok i wyjaśnić, jak w takich miejscach rośliny bronią się przed utratą wody i czy jest tam jesień, zima i jak wtedy rośliny sobie radzą (**ważne:** jest to wiedza wykraczająca znacznie poza podstawę programową, ale niektóre dzieci są nią wyjątkowo zainteresowane i warto na ten temat z nimi rozmawiać oraz pokazywać im ciekawostki przyrodnicze).

6. Ewaluacją będzie przyklejenie liścia drzewa, które najbardziej podoba się dziecku obok zdjęcia bazy, w której chce się ono bawić w dalszej części dnia.

Kontynuacją tej tematyki może być wykonanie w grupach makiety drogi do przedszkola z zagospodarowanym terenem po obu jej stronach.

Komentarz metodyczny

Scenariusz przewidziany jest dla grupy dzieci sześciolletnich. Czas trwania zajęć – 30 minut. Cała grupa została podzielona na zespoły/bazy z uwzględnieniem indywidualnych zainteresowań dzieci. Każde dziecko wykonuje zadanie we własnym tempie i zgodnie ze swoimi możliwościami. W sytuacjach trudnych, w naturalny sposób, szuka wsparcia u kolegów lub dorosłych, komunikując swoją potrzebę.